

Sygn. akt: III AUa 422/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 stycznia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Mirosław Godlewski (spr.)

Sędziowie: SSA Maria Padarewska - Hajn

SSA Janina Kacprzak

Protokolant: sekr. sądowy Przemysław Trębacz

po rozpoznaniu w dniu 23 stycznia 2014 r. w Łodzi

sprawy **M. G.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł.**

o emeryturę,

na skutek apelacji M. G.

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 18 grudnia 2012 r., sygn. akt: VIII U 2943/12;

- 1. zmienia zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję organu rentowego i przyznaje M. G. prawo do emerytury od dnia 12 maja 2012 roku;**
- 2. oddala apelację w pozostałej części.**

Sygn. akt III AUa 422/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 czerwca 2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. odmówił M. G. prawa do emerytury, ponieważ na dzień 1 stycznia 1999r. nie udowodnił on wymaganego 15-letniego okresu pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony wniósł o jej zmianę i przyznanie emerytury. Zarzucił, że w stażu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych nie uwzględniono mu okresu pracy od 1 października 1974r. do 15 lutego 1975 r. na stanowisku mistrza na przędzalni odpadkowej.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 18 grudnia 2012r. Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił odwołanie.

Rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji zapadło na podstawie poniższych ustaleń faktycznych i wniosków:

M. G. ur. (...), w dniu 9 maja 2012r. złożył wniosek o emeryturę.

Organ rentowy na dzień 1 stycznia 1999r. uznał wnioskodawcy za udokumentowany staż ubezpieczeniowy w łącznym wymiarze 25 lat. Jako okres pracy w warunkach szczególnych Zakład Ubezpieczeń Społecznych uwzględnił wnioskodawcy okres pracy w wymiarze 14 lat, 10 miesięcy i 8 dni. W stażu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach nie uwzględniono okresów: - służby wojskowej od 28 kwietnia 1976r. do 19 czerwca 1976r. pełnionej w czasie zatrudnienia w (...); - nieskładkowych przypadających w trakcie zatrudnienia w (...) spółce z o.o. w Ł. od 2 grudnia 1997 r. do 6 grudnia 1997 r. i od 10 grudnia 1997 r. do 23 lutego 1998r.

W okresie od 1 października 1974r. do 15 lutego 1975r. M. G. był zatrudniony w Zakładach (...) w Ł. w pełnym wymiarze czasu pracy. W świadectwie pracy wystawionym w dniu 18 lutego 1975r. pracodawca zaświadczył, że w wymienionym okresie pracy wnioskodawca zajmował stanowisko stażysty - Przędzalni (...). W świadectwie pracy z dnia 28 lipca 1995r. pracodawca zaświadczył, że wnioskodawca zajmował stanowisko stażysty.

W Zakładach (...) w Ł. wnioskodawca został zatrudniony na podstawie umowy o pracę zawartej w dniu 1 października 1974r. na okres 6 miesięcy dla odbycia wstępnego stażu pracy. Zgodnie z § 3 umowy celem wstępnego stażu pracy było przygotowanie do objęcia stanowiska mistrza rezerwowego Przędzalni (...). Zakres wstępnego stażu pracy miał obejmować praktyczne wykonywanie prac na stanowisku, na które jest przeznaczony. Zgodnie z § 10 umowy po ukończeniu wstępnego stażu pracy wnioskodawca miał być zatrudniony na stanowisku w zawodzie dla podjęcia, którego był ustalony wstępny staż pracy. W zakresie przepisów regulujących warunki wstępnego stażu pracy umowa odsyłała do uchwały nr 126 Rady Ministrów z dnia 2 lipca 1971r. w sprawie wstępnego stażu pracy absolwentów szkół.

W dniu 1 października 1974r. M. G. podjął pracę na Przędzalni (...).

Według harmonogramu stażu sporządzonego na poszczególne dni na okres od 7 października do 30 grudnia wnioskodawca miał pracować w następujących działach: od 7 do 10 października w dziale Oczyszczalni, od 10 do 14 października w dziale S., od 14 do 21 października w dziale W., od 21 października do 25 listopada w dziale Zgrzeblarni, od 25 listopada do 23 grudnia w dziale Przędzalni, od 23 do 30 grudnia w Biurze. Harmonogram został opatrzony pieczętą i podpisem Kierownika Oddziału Przygotowawczego Przędzalni (...).

Stosunek pracy został rozwiązany z dniem 15 lutego 1975r. na skutek porzucenia pracy przez wnioskodawcę.

Zakłady (...) zajmowały się produkcją przędzy. Na Przędzalni (...) produkowana była przędza z odpadów. W zakładach była zgrzeblarnia gdzie niedoprzęd był przygotowywany do przędzenia, S. gdzie rozdawało się włókno.

W okresie od 1 października 1975r. do 31 marca 1979r. M. G. był zatrudniony w Dyrekcji Rejonowej (...) w Ł. O. Sieci Pozaklasowej w K. w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku starszego rzemieślnika, rzemieślnika specjalisty.

Wnioskodawca pracował w pogotowiu sieciowym. Praca wnioskodawcy polegała na tym, że łączył szyny drutem miedzianym, spawał szyny gazowo, sprawdzał i składał izolatory, aby nie było przepięć, wykonywał prace na szlifierce w warsztacie. Wnioskodawca nie posiadał w tym okresie uprawnień spawacza gazowego.

W trakcie zatrudnienia w Dyrekcji Rejonowej Kolei Państwowych M. G. odbywał służbę wojskową od (...) do (...)r.

W dniu 24 kwietnia 2012 r. (...) S.A. Centrala Archiwum Zakładowe w W. wstawiło wnioskodawcy zaświadczenie, że okres pracy wnioskodawcy od 1 października 1975 r. do 31 marca 1979 r. jest okresem zatrudnienia na kolei, który zalicza się do okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach, o których mowa w § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r.

Od stycznia 1996r. do 31 sierpnia 2004r. M. G. był zatrudniony w (...) spółce z o.o. w Ł.. Za okres pracy od 20 października 1997r. do 31 grudnia 2003r. pracodawca wystawił wnioskodawcy świadectwo wykonywania pracy w

warunkach szczególnych. Okresy od 2 grudnia 1997r. do 6 grudnia 1997r. i od 10 grudnia 1997r. do 23 lutego 1998r. były okresami, za które wnioskodawcy zostały wypłacone świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby.

Organ rentowy jako okres pracy w warunkach szczególnych uwzględnił wnioskodawcy okres pracy w wymiarze 14 lat, 10 miesięcy i 8 dni, w tym okresy zatrudnienia: - od 1 października 1975 r. do 31 marca 1979 r. w Dyrekcji Rejonowej (...)w Ł. z wyłączeniem okresu odbywania służby wojskowej od 28 kwietnia 1976r. do 19 czerwca 1976r.;

- od 4 kwietnia 1979r. do 12 października 1989r. w Zakładach (...) w Ł.; od 20 października 1997r. do 31 grudnia 1998r. w (...) spółce z o.o. w Ł. z wyłączeniem okresów nieskładkowych od 2 grudnia 1997 r. do 6 grudnia 1997r. i od 10 grudnia 1997r. do 23 lutego 1998r. dzarza niedoprzedu wymienione w załączniku nr 1 do zarządzenia nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z dnia 7 lipca 1987 r. w dziale VII poz. 1 pkt 8 i 9.

W konsekwencji powyższych ustaleń Sąd Okręgowy stwierdził, że M. G. nie przysługuje prawo do emerytury przewidzianej w art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 153 z 2009r., poz. 1227 – tekst jednolity z późn. zm.), ponieważ nie legitymuje się on wymaganym 15 – letnim okresem pracy w szczególnych warunkach.

W ocenie Sądu Okręgowego materiał dowodowy zebrany w sprawie nie dał dostatecznych podstaw do przyjęcia, że w okresie od 1 października 1974r. do 15 lutego 1975r. jako stażysta w Zakładach (...) w Ł. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę przy obróbce surowców włókienniczych i ich przędzeniu, to jest pracę określoną w dziale VII poz. 1 wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.). Z dokonanych w sprawie ustaleń wynika, że w w/w okresie zatrudnienia na podstawie umowy o pracę zawartej do odbycia stażu pracy wnioskodawca na warunkach wynikających z tej umowy zapoznawał się ze specyfiką pracy zakładu na różnych działach Oddziału (...) Przędzalni (...). Nie było to więc stałe i pełnoetatowe wykonywanie pracy na wskazywanym przez wnioskodawcę stanowisku przędzarza. Brak było przy tym podstaw do jednoznacznego ustalenia, czy i jakiego innego rodzaju prace na stanowiskach wymienionych w wykazie resortowym wnioskodawca wykonywał. Tym samym wnioskodawca w okresie pracy od 1 października 1974 r. do 15 lutego 1975 r. nie pełnił koniecznego warunku jakim było stałe wykonywanie pracy szkodliwej w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na zajmowanym stanowisku pracy.

W stażu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych nie mogły być także wnioskodawcy uwzględnione przypadające w trakcie zatrudnienia w (...) spółce z o.o. w Ł. okresy pobierania zasiłku chorobowego od 2 grudnia 1997r. do 6 grudnia 1997r. i od 10 grudnia 1997r. do 23 lutego 1998r. , a to na podstawie art. 32 ust. 1a pkt 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zgodnie, z którym przy ustalaniu okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie uwzględnia się okresów niewykonywania pracy, za które pracownik otrzymał po dniu 14 listopada 1991r. wynagrodzenie lub świadczenia z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Powyższe zostało potwierdzone w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 czerwca 2012r. sygn. II UK 125/11 /publ. Legalis/, w którym przyjęto, że według nowego stanu prawnego, zmienionego ustawą z dnia 20 kwietnia 2004r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 121, poz. 1264), okresy pobierania wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy z powodu choroby oraz okresy pobierania zasiłku chorobowego i opiekuńczego nie są wliczane do okresu pracy w szczególnym charakterze.

Odnośnie zaś kwestii zaliczenia do tego stażu zasadniczej służby wojskowej odbywanej przez wnioskodawcę od 28 kwietnia 1976r. do 19 czerwca 1976r. w trakcie zatrudnienia przypadającego w Dyrekcji Rejonowej (...)w Ł., Sąd Okręgowy - powołując się na treść wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2010r. sygn. II UK 215/09, wskazał że w spornym okresie obowiązywała ustawa z dnia 23 stycznia 1968r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin Dz. U. Nr 3, poz. 6 ze zm.) oraz zachowujące swoją moc na podstawie art. 127 ust. 3 tej ustawy rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 1956r. w sprawie zaliczania pracowników do kategorii zatrudnienia (Dz. U. Nr 39, poz. 176, ze zm.), stanowiące akt do dekretu z dnia 25 czerwca 1954r. o powszechnym

zaopatrzeniu pracowników i ich rodzin (Dz. U. z 1958 r. Nr 23, poz. 97 ze zm.). Powołany 127 ust. 3 stanowił, że do czasu wydania przepisów wykonawczych przewidzianych w ustawie obowiązują przepisy wydane na podstawie dekretu o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin, ze zmianami wynikającymi z ustawy. Kwestie zaliczania pracowników do kategorii zatrudnienia regulował w dekrete z dnia 25 czerwca 1954r. art. 10 ust. 1 ustalający dwie kategorie zatrudnienia pracowników: (1) I kategorię - obejmującą pracowników zatrudnionych pod ziemią, na statkach morskich w żegludzie międzynarodowej i na statkach żeglugi powietrznej, nauczycieli podlegających przepisom ustawy z dnia 27 kwietnia 1956r. o prawach i obowiązkach nauczycieli (Dz. U. Nr 12, poz. 63) oraz pracowników zatrudnionych w warunkach szkodliwych dla zdrowia, (2) II kategorię-obejmującą wszystkich pozostałych pracowników. Wnioskodawca posiada świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach na kolei, jednakże jest ono z utrwaloną linią orzeczniczą dokumentem prywatnym wg treści art. 245 k.p.c. Według załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września zawierającego wykaz prac wykonywanych w warunkach szkodliwych dla zdrowia, uprawniających do zaliczenia do I kategorii zatrudnienia do prac tego rodzaju na kolei wymienione w dziale XV (zatytułowanym „Żegluga, komunikacja i łączność”) wyłącznie prace na stanowiskach robotników zatrudnionych przy remoncie parowozów na (poz. 4) oraz czyścicieli palenisk, popielników i dymnic parowozowych (poz. 5). Z poczynionych w sprawie ustaleń wynika, że przed powołaniem do odbycia zasadniczej służby wojskowej jak i po jej zakończeniu wnioskodawca w Dyrekcji Rejonowej (...)w Ł. wykonywał pracę na stanowisku starszego rzemieślnika/rzemieślnika specjalisty. Z opisu wykonywanych przez wnioskodawcę czynności wynika, że wykonywana przez niego praca - tak przed powołaniem do odbycia zasadniczej służby wojskowej jak i po jej zakończeniu - nie stanowiła pracy zaliczanej do pierwszej kategorii zatrudnienia według załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 1956r. Tym samym wnioskodawcy nie przysługiwało prawo do zaliczenia tej służby jako okresu pracy w szczególnych warunkach na podstawie § 19 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w związku z art. 32 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy orzekł o oddaleniu odwołania na podstawie art. 477⁽¹⁴⁾ § 2 k.p.c.

W apelacji ubezpieczony zaskarżył powyższy wyrok w całości zarzucając mu: - naruszenie przepisów postępowania, które miało istotny wpływ na rozstrzygnięcie, tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez całkowicie dowolną, a nie swobodną ocenę zgromadzonego materiału dowodowego;

- naruszenie prawa materialnego, tj. § 2 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, poprzez jego niewłaściwą wykładnię.

Wskazując na wyżej wymienione zarzuty apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie odwołania przez przyznanie prawa do emerytury począwszy od dnia złożenia wniosku – 9 maja 2012r.

W uzasadnieniu apelacji skarżący podniósł, że zarówno z treści harmonogramu stażu, jak i z jego zeznań wynika, iż w okresie od 7 października 1974r. do 23 grudnia 1974r. wykonywał on stale i w pełnym wymiarze czasu prace w warunkach szczególnych. Praca na czyszczalni, szarparnii, wilkownii, zgrzeblarnii oraz przędzalni wskazana została bowiem w Dziale VII pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, praca w szczególnych warunkach. Nie można się zatem zgodzić z Sądem, że brak jest podstaw do jednoznacznego ustalenia, czy w trakcie stażu wnioskodawca wykonywał innego rodzaju prace niż przędzenie na stanowiskach wymienionych w wykazie. Wnioskodawca wskazał bowiem, że rodzaj prac jakie wykonywał objęte są rozporządzeniem i zostały wskazane w Dziale VII pkt 1 „Obróbka surowców włókienniczych i ich przędzenie”. Ponadto, Sąd I instancji miał podstawy by ustalić w oparciu tylko o treść harmonogramu stażu, który uznał za całkowicie wiarygodny, że wnioskodawca w czasie stażu odbywanego w Zakładach (...) pracował w szczególnych warunkach, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Wyrok Sądu Okręgowego jest nieprawidłowy. Apelacja wywołuje oczekiwany skutek. Niezależnie od zarzutów i szczegółowej argumentacji podniesionej w apelacji, w aspekcie prawa materialnego, które Sąd drugiej instancji bierze

pod uwagę z urzędu podnieść należy, że skoro ubezpieczony niesporny staż pracy w warunkach szczególnych ma w ilości 14 lat 10 miesięcy i 8 dni i niesporny okres zasiłkowy przypadający w trakcie zatrudnienia w warunkach szczególnych od 2 grudnia 1997r. do 6 grudnia 1997r. i od 10 grudnia 1997r. do 23 lutego 1998r. (co stanowi łącznie 2 miesiące i 13 dni), to już ta okoliczność jest wystarczająca do stwierdzenia, że wyrok Sądu Okręgowego nie odpowiada prawu materialnemu i musi ulec zmianie.

Zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie i doktrynie poglądem, który Sąd Apelacyjny w pełni popiera, osiągnięcie do dnia 1 stycznia 1999r. okresu pracy w szczególnych warunkach, o którym mowa w art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 153 z 2009r., poz. 1227 – tekst jednolity ze zm.) wyłącza ponowne ustalenie tego okresu po osiągnięciu wieku emerytalnego według zasad wynikających z art. 32 ust. 1a pkt 1 tej ustawy, obowiązujących od dnia 1 lipca 2004r. (por. wyrok Sądu Najwyższego z 23.04.2010r. II UK 313/09, OSNP 2011/19-20/260). Przyjęte w art. 32 ust. 1a ustawy różnicowanie okresów wykonywania pracy w szczególnych warunkach nawiązuje do daty wejścia w życie ustawy z dnia 17 października 1991r. o rewaloryzacji emerytury i rent, o zasadach ustalania emerytur i rent oraz o zmianie niektórych ustaw (Dz. U. Nr 107, poz. 450 ze zm.), w której poprzednia definicja okresu pracy w szczególnych warunkach pozostała niezmienną. Okres tej pracy obejmował zarówno okresy składkowe, jak i okresy nieskładkowe, jeżeli mieściły się one w okresie wykonywania pracy zgodnie z umową o pracę. Takie stanowisko zajął Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 27 listopada 2003 r., III UZP 10/03 (OSNP 2004 nr 5, poz. 87), stwierdzając, że do okresu pracy w szczególnych warunkach wlicza się okresy zasiłku chorobowego w czasie trwania stosunku pracy przypadające po dniu wejścia w życie ustawy o rewaloryzacji emerytur i rent. W konsekwencji utrwalili się w judykaturze poglądy, że w art. 32 ust. 1a ustawodawca wprowadził istotną zmianę w stanie prawnym, w którym niemożliwe było w drodze wykładni ustalenie zasady pomijania w okresie ubezpieczenia okresów niezdolności do pracy z powodu choroby, oraz że art. 32 ust. 1 ustawy nie ma zastosowania do oceny nabycia prawa do emerytury przed dniem 1 lipca 2004r. (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 5 maja 2005 r., II UK 219/04, OSNP 2005 nr 22, poz. 361 oraz II UK 215/04, OSNP 2005 nr 22, poz. 360 oraz z dnia 7 lutego 2006r., I UK 154/05, niepublikowany). W tej sytuacji art. 32 ust. 1a pkt 1 ustawy emerytalnej ma zastosowanie jedynie do osób, które przed dniem 1 lipca 2004r. nie spełniły wszystkich warunków nabycia prawa do wcześniejszej emerytury, to jest nie spełniły „wszystkich warunków” przewidzianych w art. 184 ustawy. Zgodnie zaś z treścią art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ubezpieczonemu urodzonemu po dniu 31 grudnia 1948r., przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32 ustawy, tj. po ukończeniu 60 lat, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy – na dzień 1 stycznia 1999r. osiągnął okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 z późn. zm.) – 15 lat oraz okres składkowy i nieskładkowy o którym mowa w art. 27 ustawy, to jest 25 lat.

W stanie faktycznym przedmiotowej sprawy bezspornym jest, że ubezpieczony na dzień 1 stycznia 1999r. spełnił wszystkie warunki przewidziane w art. 184 ustawy, albowiem udowodnił ogólny okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze ponad 25 lat, w tym 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

W tej sytuacji zbędne stało się realiach postępowania apelacyjnego odnoszenie się do pozostałych spornych okresów zatrudnienia wnioskodawcy, tj. okresu służby wojskowej od 28 kwietnia 1976r. do 19 czerwca 1976r. odbywanej przez M. G. w trakcie zatrudnienia w Dyrekcji Rejonowej (...)w Ł. oraz zatrudnienia w Zakładach (...) w Ł. od 1 października 1974r. do 15 lutego 1975r. Sąd Apelacyjny jedynie na marginesie wskazuje, że w pełni podziela stanowisko zaprezentowane w wyrokach Sądu Najwyższego z 6 kwietnia 2006r. III UK 5/06, OSNP 2007/7-8/108, z 25 lutego 2010r. II UK 219/09, LEX nr 590248, z 12 kwietnia 2012r. I UK 347/12 i z 17 maja 2012r. I UK 399/11, LEX nr 1211140, zgodnie z którym okres zasadniczej służby wojskowej odbytej w czasie trwania stosunku pracy w szczególnych warunkach zalicza się do stażu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym jeżeli pracownik w ustawowym terminie zgłosił swój powrót do tego zatrudnienia. Stanowisko Sądu Najwyższego odnośnie do zaliczania okresu służby wojskowej jako okresu pracy w warunkach szczególnych jest ugruntowane i ostatecznie potwierdzone w uchwale 7 sędziów Sądu Najwyższego z 16 października 2013r. II UZP 6/13, Biul. SN

2013/10/24, w której stwierdzono, że czas zasadniczej służby wojskowej odbytej w okresie obowiązywania art. 108 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967r. o powszechnym obowiązku obrony Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 44, poz. 220, w brzmieniu obowiązującym do dnia 31 grudnia 1974 r.) zalicza się - na warunkach wynikających z tego przepisu - do okresu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym (art. 184 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jednolity tekst: Dz. U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.). Wobec powyższego okres odbywania przez ubezpieczonego zasadniczej służby wojskowej od 28 kwietnia 1976r. do 19 czerwca 1976r., winien podlegać zaliczeniu do okresu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach.

Odnosnie zaś spornego okresu zatrudnienia w charakterze stażysty w Zakładach (...) w Ł. od 1 października 1974r. do 15 lutego 1975r. zauważyć należy, że w sprawie o prawo do emerytury w wieku obniżonym z tytułu pracy w szczególnych warunkach, sąd winien dążyć do ustalenia charakteru pracy rzeczywiście wykonywanej, a nie opierać się jedynie na stanowisku ujętemu w dokumentacji pracowniczej, czy tylko na zeznaniach świadków. Nadto, sąd orzekający stosując zasadę swobodnej oceny dowodów według własnego przekonania, jest obowiązany przestrzegać zasad logicznego rozumowania, co oznacza, że może z zebranego materiału dowodowego wyciągnąć wnioski tylko logicznie uzasadnione. Nie ulega przy tym wątpliwości, że okres zatrudnienia w charakterze stażysty może być wliczony do okresu wykonywania pracy w szczególnych warunkach, wymaganego do nabycia przez pracownika prawa do wcześniejszej emerytury, gdy w tym okresie wykonywał on faktycznie prace objęte wykazem A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (por. wyrok SN z 12 września 2006r., I UK 59/06, OSNP 2007/17-18/259). Przeprowadzone przez Sąd Okręgowy postępowanie dowodowe, w ocenie Sądu Apelacyjnego, nie pozwala na jednoznaczne stwierdzenie, że wnioskodawca w okresie zatrudnienia jako stażysta od 1 października 1974r. do 15 lutego 1975r. pracy w szczególnych warunkach nie wykonywał.

W tym stanie rzeczy, z omówionych wyżej względów, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok oraz poprzedzającą go decyzję organu rentowego i przyznał M. G. prawo do emerytury od dnia (...), bowiem tego dnia wnioskodawca ukończył 60 lat życia i spełnił ostatnią przesłankę niezbędną do nabycia prawa do emerytury z art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W konsekwencji apelacja w zakresie wnioskowania o przyznanie prawa do świadczenia od 9 maja 2012r., tj. od dnia złożenia wniosku, podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.